

- 1977 -

Louis G. Le Roy:

'ik doe geen zinloze arbeid!'

„Ze zien me hier als de ongewaarlijkste dorpsgek. Als iemand die altijd zingt en waar toch nog mee te praten is. Maarrr... ik ben juist de meest uitgesproken dreiging voor deze wereld" (lacht triomfantelijk). „Want" (steekt docerend een duimstok in de lucht), „de wereld is gebaseerd op macht. En een machtspositie kun je alleen verwerven met grondbezit. Via grondbezit kan je iedere... ik zeg iedere... cultuur doden of activeren. En de gewone man? De gewone man komt eigenlijk niet meer met de grond in aanraking. De mens **BEHOORT** contact met de grond te kunnen onderhouden. Dat is zijn OER-gegeven. Maar de mens kent of herkent niet langer planten en dieren als zijn natuurlijke medewerkers. Dat is fout. De mens moet weer mee gaan spelen met de natuur. Dat doe ik. Probeer ik tenminste. Ik ben een natuurlijke fabrieksarbeider..."

Louis Guillaume Le Roy (52) praat aan een ronde tafel („ik zit altijd in een cirkel") drie uur op me in. Af en toe laat hij zijn blik goedkeurend gaan over de wildste tuin die ik ooit in Nederland gezien heb. Misschien ook wel de mooiste.

„Je moet", zegt Louis Le Roy, „de natuur z'n gang laten gaan. Neem er de tijd voor, want de natuur laat zich niet haasten. Alles hangt samen. Neem nou die tuin", (wijst met de duimstok priemend naar het raam), „jongen dat was een doorzettertje van me. Ik heb er niks aan gedaan. Nee, ik doe geen nutteloze arbeid."

„Je moet absoluut niks aan die tuin doen. Alleen wachten. Wachten en filosoferen. Alleen al dat volhouden om niks aan die tuin te doen, geloof me, daarvoor moet je soms van ijzer en staal zijn. Je bent toch telkens geneigd om allerlei dingen weer recht te trekken."

Dus nooit meer harken, spitten, schoffelen of het gras maaien?

„Juist", zegt Louis Le Roy. „Je moet tegen onze mono-cultuur durven in gaan. Je moet dingen durven laten ontstaan. Niets vast willen leggen. Niet onnatuurlijk bezig zijn. Begrijp dat de natuur een bedrijf is dat eeuwig in beweging is. Probeer creatief te zijn. Denk mee met de natuur en niet met je eigen drang om alles telkens weer te willen ordenen. Tuintje aanharken, plantjes op een rij, grasveldje gemaaid, keurig netjes. Mensen, fout! We moeten meegaan met de natuur. Meespelen. Niet voortdurend hunkeren naar dat 'blijvende'..."

Hij geeft tekenles aan een lyceum in Heerenveen. Schrijft boeken, schildert, fotografeert, maakt meubels, bouwt huizen, bemoeit zich met landschappen en geeft lezingen aan — als het moet — Duitse en Franse universiteiten. Weigerde onlangs een Duits professoraat en de academische graad van een Amerikaanse universiteit. Raakt niet

uitgepraat over onze spectaculaire samenleving en omschrijft de natuur als een biochemische wereld waar niks mystieks aan is. Hij leidt momenteel projecten in Groningen, Alphen a/d Rijn, Leeuwarden, Eindhoven, Weideveen, maar ook in België en Duitsland. Die projecten behelzen alle: het ecosysteem te ontwikkelen. Het ecosysteem is een duur woord voor: het samenspel tussen mensen, dieren en planten op basis van een bepaalde energie-huishouding. Daarbij kan van alles te pas komen. Stenen, afval, ongebruikte materialen, wilde planten en gewone planten.

Na zijn betoog: „Even een frisse neus halen. Kom maar mee, dan zal ik je m'n land laten zien." Een paar honderd meter van zijn schitterend verbouwde boerenhuis verwijderd strekt het zich uit. Zo'n 2 hectare land. Een landschap dat zich niet laat omschrijven. Met nog geen duizend pennen, want er staat gewoon te veel. Achter het bordje met 'Verboden toegang' (duizenden bezoekers mogen dat bordje iedere zomer weer negeren) staan we op wilde mossen, op brokstukken puin, waarover heen gras groeit, wilde planten, mossen. Even later staan we in een hulstbos, dan tussen eiken, beuken, vennen, kruidenplantjes. Een fazant vliegt verschrompt op.

„D'r zit hier nu van alles, reeën, slangen... van alles", zegt Louis Le Roy trots. Hij was het ook die in 1973 in zijn geruchtmakende boek 'Natuur uitschakelen — natuur inschakelen' schreef: 'Alle woestijnen — behalve de Kalahariwoestijn — zijn ontstaan door toedoen van de mens. Woestijnvorming vindt nog steeds plaats en de snelheid waarmee dat gebeurt, wordt steeds groter.' 1882: 9,4% woestijn, 1952: 23,3% woestijn).

En van zijn hand zal binnenkort een 'boek van de maand' ontstaan, getiteld: 'Samenspel: De natuur daagt uit — de mens moet moet antwoorden'. We staan middenin het antwoord van Louis Le Roy. In de wildste tuin van Nederland. En in misschien ook wel de mooiste...

